

Nú er lív aftur í sjónum...

Jákup Reinert, fiskifrøðingur:

Mynd: Sini Joensen

Toskurin friðaði seg sjálvnan tey daprastu árin

– Hann var ikki har sum flotin veiddi, hann var ikki har sum Magnus Heinason leitaði. Tað er okkum enn ein gáta hvar toskurin fór, tá ætíð hvarv undir Føroyum í 1988-91. Í dag er toskurin komin uppum lívfrøðiliga minsta markið fyri veiðu og mett verður, at hann er komin innan fyri tryggjar karmar. Tí mælir ICES til, at meira kann veiðast av honum, sigur hann

JÚSTINUS LEIVSSON
EIDESGAARD

Fiskifrøðingar vita, at árin 1988-1991 var næstan einki at eta hjá fiskinum undir Føroyum. Men teir vita ikki hvar toskurin bleiv av.

– Á ein ella annan hátt hevur toskurin friðað seg sjálvnan. Hann hvarv í hvussu er. Hann var ikki har flotin royndi. Hann var heldur ikki at siggja, har Magnus Heinason leitaði. Ætí og niðastu verurnar í føðiketuni byrjaðu at siggja aftur í 1992, tá var nóg til og toskurin kom spaku-

liga aftur á grunnarar. Í lötuni er náttúran á okkara síðu og hetta sæst eisini á toskinum, sum floymir yvir grunnarnar, sigur Jákup Reinert, fiskifrøðingur.

Jákup Reinert veit nóg um fisk. Dagliga starvast hann við at kanna hvussu liviumstøðurnar eru hjá rávøgrundarlagnum til okkara høvðusvinnu. Kanska serliga nóg hevur hann í seinastuni tosa um fisk. Føroyar hava virðing, sum limir í fleiri millumtjóða fiskivinnusamstarvsfelagskapum og Jákup Reinert hevur umboðað Føroyar,

eitt nú í ICES, sum hevur eitt orð at siga, tá heildarveiðan verður sett fyri fiskiskapinum undir Føroyum.

Toskastovnurin veksur

– Gytingarstovnurin av toski er komin uppum minsta lívfrøðiliga markið fyri, at tað er ráðiligt at veiða av honum. Hann hevur verið í vøkstri í nýkur ár. Mett verður, at hann er komin innanfyri tað sum fiskifrøðingar kalla lívfrøðiliga tryggjar karmar. Minsta markið fyri at roynast kann eftir toski undir Føroyum er, at gytingarstovnurin skal

verða millum 52.000-55.000 tons, sigur Jákup Reinert.

– Gytingarstovnurin av toski er í ár mettur til 55.000 tons og tað vil siga, at hann er akkurat komin uppum lægsta markið, sigur Jákup Reinert.

– Siga vit, at veiðan í 1996 verður 27.000 tons, so vil veiðan í 1997, við sama við sama veiðutrýstið sum í 1995 og 1996, verða 29.000 tons. ICES heldur framvegis, at veiðutrýstið er ov høgt. ICES mælir til at veiðutrýstið á toski verður minkað við 20 prosentum í

mun til tað sum tað var í 1995. Hetta svarar til, at vit í 1997 kunnu veiða 24.000 tons. ICES metir, at halda vit okkum til 24.000 tons av toski, so vil gytingarstovnurin í 1997 verða vaksin til 67.000 tons og í 1998 minkaður aftur til 66.000 tons. Tað vil siga at toskastovnurin stabiliserar seg. Tað er eitt gott stöði fyri føroysku fiskivinnuna, sigur Jákup Reinert.

Góð útlit

– Halda vit fram við sama veiðutrýsti sum í dag, so vil gytingarstovnurin av toski fara upp í 67.000 tons í komandi ári og síðan fella aftur niður í 61.000 tons í 1998. Halda vit fram við sama veiðutrýsti, so taka vit vøksturinn í toskastovninum beinanvegin, sigur Jákup Reinert.

– Verður ein skipan við fiskidøgum tikin í nýtslu nú og riggar sum ætlað, tað vil siga at ein fiskidagur verður tað sama, sum hann hevur verið áðrenn, so merkir hetta ein minking í veiðutrýstinum, soleiðis at ikki er neyðugt at taka onnur stig, sigur hann.

– ICES veit tó ikki enn hvat ein fiskidagaskipan kann føra við sær og teir mæla tí til, at neyvt verður fylgt við um hendan fer at økja um veiðutrýstið. Hetta liggur eisini í lógini, soleiðis at møgulegt skuldi verið at fylgt við um veiðutrýstið

økist, sigur hann.

Fiskidagar

– ICES varð ikki spurt beinleiðis um teirra stöðu til eina fiskidagaskipan og tí var hon heldur ikki viðgjørd. Men líknandi skipanir eru royndar aðrastaðin og tá ein hevur eitt fiskari sum í Føroyum, har roynt verður eftir fleiri fiskasløgum, tá er ógvuliga ringt at siga hvørja ávirkan ein fiskidagaskipan fær á tey ymisku fiskasløgini. Júst tí, at til ber at skifta veiðuna frá tí eina fiskaslagnum til tað næsta, alt eftir hvat er fyri. Hevur upkastovnurin tað nóg betri enn toskastovnurin, so verður lagt eftir honum o.s.v.

ICES mælir til eina toskaveiðu uppá 24.000 tons. Fyri einum árið síðan mæltu teir til 12.000 tons. Verður tað ikki lættari hjá fiskivinnuni nú?

– Tann veiðan, sum vit hava sæð í fjør og í ár, hon sær út til at kunna halda fram. Hetta skuldi verið gott fyri flotin, um vit ikki taka partrolararnar við. Tað er eitt sindur óvist við teimum, tí upkastovnurin er so illa fyri.

Jákup Reinert heldur, tað er ódámlegt, at so nógvar fiskur fer óviðgjørður av landinum. Hann leggur dent á hetta er hansara privat meining og at hann ikki út talar seg sum fiskifrøðingur – Vit hava nóg flaka